

Provinciale Staten

Clustercode WL
Ons kenmerk DOC-00771836
Bijlage(n) 2

Uw kenmerk -
Maastricht 14 april 2025
Verzonden 14 april 2025

Onderwerp

Mededeling portefeuillehouder inzake Kamerbrief over kennisnotitie Chemelot van RIVM

Geachte Staten,

Via deze brief informeren wij u over de Kamerbrief van 14 april 2025 ([Voortgangsbrief Industrie en Omwonenden | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)). In deze brief is de Tweede Kamer geïnformeerd over de tussentijdse kennisnotitie 'Risicobeoordeling mengsels van stoffen bij de industriële uitstoot naar lucht: casus Chemelot', gepubliceerd door het RIVM. Het RIVM onderzoekt in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een geschikte rekenmethodiek voor de beoordeling van de concentratie van cumulatie van Zeer Zorgwekkende Stoffen op leefomgevingsniveau. Hiervoor maakt het RIVM onder meer gebruik van meetgegevens van de Omgevingsdienst Zuid Limburg - meetstation Vouershof nabij Chemelot – van een drietal Zeer Zorgwekkende Stoffen in de periode 2018 t/m 2024.¹ De kennisnotitie Chemelot loopt vooruit op het eindrapport, dat in het derde kwartaal van 2025 wordt verwacht.

Wij benadrukken dat Chemelot aan de wettelijke eisen van uitstoot van stoffen voldoet. De gemeten concentratie van de uitstoot van de drie stoffen is altijd onder de (individuele) wettelijke norm gebleven. Volgens de kennisnotitie van het RIVM zou er, bij de voorgestelde rekenmethode, voor het mengsel van stoffen, in het verleden een overschrijding zijn geweest van de norm zoals die geldt voor individuele stoffen. De nieuwe methode die het RIVM ontwikkelt kent geen juridische of beleidsmatige verankering. Het RIVM benadrukt ook dat zij meer informatie nodig hebben om een inschatting te kunnen maken voor de gezondheidseffecten op omwonenden. Dit is ook relevant in het kader van het onderzoek naar de gezondheidseffecten van Chemelot.²

Op 4 maart 2025 hebben wij in vertrouwen een afschrift van de tussentijdse kennisnotitie van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat ontvangen. Bijgevoegd vinden uw Staten de reactie van ons college van 11 maart 2025 op de kennisnotitie van het RIVM richting het Ministerie. Wij hebben de

¹ Zie hiervoor ook de mededeling portefeuillehouder van 5 maart 2024 (GS DOC -00621125).

² Zie mededeling portefeuillehouder gewijzigde motie 3015 Berghorst c.s. inzake Onderzoek de gezondheidseffecten van Chemelot van 4 juni 2024 (GS DOC-00658408).

staatssecretaris gevraagd, gezien de onderzoeksfase waarin de rekenmethodiek zich bevindt, om een nadere duiding van de rekenmethode en een tijdsplan voor een eventuele beleidsmatige of wettelijke verankering. De reactie van de staatssecretaris op onze brief vindt u bijgevoegd.

In afwachting van deze duiding zetten wij in op de reeds eerder besloten extra inzet op het thema Zeer Zorgwekkende Stoffen³ en extra toezicht op de naleving van de verplichting van bedrijven om een vermijdings- en reductieprogramma (VRP) op te stellen.⁴ Een toelichting op het begrip VRP treft u aan in de mededeling portefeuillehouder van 11 maart 2025.⁵

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

Marc van Caldenberg

³ Zie Statenbesluit G-25-002 van 21 maart 2025.

⁴ Zie mededeling portefeuillehouder over de modulaire aanpak milieubeleid van 8 oktober 2024 (GS DOC-00700043).

⁵ Zie GS DOC-00718540.

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Staatssecretaris C. Jansen
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Cluster
Uw kenmerk
Ons kenmerk DOC-00760598
Bijlage(n)

Behandeld
Telefoon
Maastricht 11 maart 2025
Verzonden **13 MAART 2025**

Onderwerp
Tussentijdse publicatie kennisnotitie RIVM

Excellentie,

Op dinsdag 4 maart ontving u van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) de kennisnotitie 'Risicobeoordeling mengsels van stoffen bij de industriële uitstoot naar lucht: casus Chemelot'. Deze notitie is in afschrift ook met ons college gedeeld. De definitieve publicatie door het RIVM is voorzien op 3 april 2025. De kennisnotitie is onderdeel van een groter onderzoek van het RIVM naar industrie en gezondheid.

Volksgezondheid rond Chemelot

Chemelot is een plek waar complexe chemische productieprocessen, baanbrekend onderzoek en onderwijs hand in hand gaan. Dat gebeurt op een locatie in het hart van Limburg, de poort naar Europa. Daarmee is de site van nationaal én internationaal belang.

De Provincie Limburg is verantwoordelijk voor vergunningverlening, handhaving en toezicht rond industriecluster Chemelot. Minstens even belangrijk: wij hechten grote waarde aan de gezondheid en het welbevinden van de Limburgers die wonen en werken op en rond Chemelot. En juist daarom is het zo belangrijk om de uitkomsten van de kennisnotitie van de juiste context te voorzien.

De bedrijven op Chemelot voldoen namelijk aan de wettelijke normen en kaders die u heeft gesteld en waarbinnen de provincies hun taken als vergunningverlener, handhaver en toezichthouder uitvoert. Wij lezen dat de beschreven 'hazard index' in de kennisnotitie van het RIVM een nieuwe rekenmethode voor concentraties van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) is en wetenschappelijk als luchtkwaliteitstest zou voldoen. Maar het behoort echter niet tot de wettelijke regelgeving.

Zorgen

Wij hebben gerede zorgen over de onnodige en te voorkomen onrust die kan ontstaan als gevolg van het aangekondigde deelrapport van het RIVM. Wij gaan er vanuit dat als de vergunningvoorschriften en de direct werkende regels worden nageleefd, er sprake is van een acceptabel leefklimaat. Indien dat niet het geval is, ligt het op de weg van de wetgever om dit corrigeren.

Niet op elkaar aansluitende wettelijke normen en gezondheidsindicatoren zijn voor mede-overheden immers moeilijk werkbaar. Een normatief 'level playing field' zorgt – primair in het belang van de omwonenden – voor duidelijkheid, richting en concrete verwachtingen ten aanzien van de rollen van overheden enerzijds en bedrijven op de site anderzijds.

Duiding van het onderzoek

Wij zijn van mening dat bovenstaande zou moeten landen in uw duiding van het RIVM-onderzoek. Ook lezen wij graag wat de 'hazard index' precies is, wat deze betekent voor de omwonenden en hoe deze index, gezien de huidige onderzoeksfase, moet worden geïnterpreteerd. Omdat de methode zich nog in een onderzoeksfase bevindt, verwachten wij in de voorgestelde duiding een tijdspad ten aanzien van de beleidsmatige of wettelijke verankering van de methode.

Verder is Chemelot slechts één van de casussen die gebruikt is om de haalbaarheid en uitvoerbaarheid van deze nieuwe methode vast te stellen. En bovendien de enige industriële site waarvoor (door de Omgevingsdienst Zuid-Limburg) concrete meetresultaten zijn aangeleverd voor het RIVM-onderzoek (en dus geen rekenkundig bureauonderzoek). Het publiceren van alléén de casus Chemelot, zonder landelijke context, zorgt voor onrust, negatieve beeldvorming en voorbarige conclusies. Al deze implicaties zijn niet nodig en op termijn schadelijk voor alle betrokken partijen. Wij geven daarom de voorkeur aan een publicatie van de deelresultaten Chemelot op een moment dat het volledige, definitieve onderzoek is afgerond.

Verduurzaming en toekomstperspectief

Provincie Limburg is in samenwerking met het Rijk in nauw overleg met Chemelot voor de verduurzaming van de site. Met onder meer maatwerkafspraken wordt fors ingezet op reductie van de emissies van CO₂ en schadelijke stoffen. Laten we met elkaar constateren dat, met de zorgen van het RIVM als extra motivatie, het des te belangrijker is om samen de schouders te zetten onder deze ambities en waar mogelijk het versnellen daarvan, in nationaal belang.

Ons college is gaarne bereid om over bovenstaande met u nader in gesprek te gaan.

Gedeputeerde Staten van Limburg

 voorzitter

secretaris

D.G.

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Gedeputeerde Staten van Limburg
Limburglaan 10
6229 GA MAASTRICHT

Bestuurskern

Directoraat Generaal Milieu
Internationaal
Programma Industrie,
Gezonde Leefomgeving en
Omwonenden

Rijnstraat 8
Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
Nederland

Contactpersoon

Datum 14 april 2025
Betreft Uw brief over de tussentijdse publicatie kennisnotitie
RIVM

Uw kenmerk
DOC-00760598

Geachte voorzitter,

Ons kenmerk
IENW/BSK-2025/79576

Bijlage(n)
1

Op 13 maart 2025 ontving ik uw brief waarin u uw zorgen uit over de tussentijdse publicatie van de kennisnotitie *Risicobeoordeling mengsels van stoffen bij de industriële uitstoot naar lucht: Casus Chemelot*. U spreekt uw zorgen uit over de onrust die kan ontstaan als gevolg van het aangekondigde deelrapport van het RIVM en vraagt om een duiding van het onderzoek. Daarbij vraagt u naar de vervolgstappen die zullen worden ondernomen. Ik snap uiteraard de zorgen die (de uitkomsten van) deze notitie kan veroorzaken bij omwonenden en bedrijven op het Chemelot-terrein. In deze brief wil ik graag op uw vragen ingaan.

Context van het onderzoek

De Tweede Kamer heeft in 2022 bij motie van het lid Grinwis de regering verzocht te onderzoeken of en hoe cumulatie van emissies van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) voortaan kan worden meegewogen in de risico-inventarisatie bij vergunningverlening¹. Naar aanleiding hiervan heeft het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) het RIVM gevraagd hier onderzoek naar te doen. In het kader van dit onderzoek zijn al diverse rapporten en afzonderlijke kennisnotities gepubliceerd. Als onderdeel van dit onderzoek worden verschillende methodieken beschouwd die mogelijk beleidsmatige handvatten kunnen bieden aan cumulatie. Eén van deze methodieken die wordt onderzocht, is de zogenaamde Hazard Index Methode (HI-methode). RIVM heeft deze methode op verschillende plaatsen in de praktijk getest waaronder aan de hand van de casus Chemelot. In januari 2025 zijn een tweetal van deze testcasussen op het gebied van water aan de Tweede Kamer aangeboden² en in februari 2024 één op het gebied van lucht³.

Op dit ogenblik worden er zowel in Nederland als in Europa meerdere wetenschappelijke methodieken voor het waarden van cumulatie onderzocht. Eind dit jaar zal het RIVM een synthesesrapport opleveren, waarin de verschillende methodieken zullen worden weergegeven. Hiermee wordt tevens definitief invulling gegeven aan de motie Grinwis. Op grond hiervan kan vervolgens worden

¹ Kamerstukken II, 2021-2022, 32813, nr. 833

² Kamerstukken II, 2024-2025, 22343, nr. 408

³ Kamerstukken II, 2023-2024, 22343, nr. 392

bezien welke eventuele vervolgstappen gewenst zijn. Aangezien het vraagstuk omtrent cumulatie niet alleen nationaal speelt, heeft een Europese aanpak daarbij mijn voorkeur.

Gezondheid van omwonenden

U geeft in uw brief helder aan dat de bedrijven op Chemelot voldoen aan de huidige wettelijke normen en kaders. Tegelijkertijd is bekend dat, ook als bedrijven aan alle wettelijke normen en kaders voldoen, er gezondheidsrisico's voor omwonenden kunnen optreden. Dit blijkt onder andere uit het OVV-rapport *Industrie en Omwonenden*.⁴

De kennisnotitie kan vragen oproepen bij de omwonenden van Chemelot. U vraagt daarom ook wat de onderzoeksresultaten precies betekenen voor omwonenden.

De kennisnotitie gaat uit van meetresultaten van een specifiek meetpunt aan de rand van het Chemelotterrein. Dit is het meetpunt Vouershof in Geleen. Op grond van deze methodiek kan voor de emissies naar de lucht van drie zeer zorgwekkende stoffen worden geconstateerd dat er een mogelijk verhoogd risico is van het mengsel van deze stoffen vergeleken met de beoordeling van de afzonderlijke stoffen *op het meetpunt waar deze stoffen zijn bepaald*. Deze constatering geldt op het meetpunt en kan zonder extra onderzoek niet geëxtrapoleerd worden naar een risico voor omwonenden.

In dit onderzoek is ook niet onderzocht wat de effecten van deze emissies zijn op omwonenden in relatie tot het meetpunt, welke concentraties daar aanwezig zijn en of er ook op die locatie sprake is van een cumulatief effect.

Handelingsperspectief en vervolg.

De HI-methodiek is op dit moment niet verankerd in een wettelijk kader dat kan worden toegepast bij vergunningverlening. Desondanks zijn er, binnen het huidige wettelijk kader, mogelijkheden die u als bevoegd gezag zou kunnen benutten om opvolging te geven aan de conclusies uit de RIVM-kennisnotitie.

De drie emissies betreffen ZZS. Het ZZS-emissiebeleid is gericht op het minimaliseren van deze emissies met het streven tot nul-emissie van ZZS. Hiertoe dient het betrokken bedrijf iedere 5 jaar een Vermijdings- en reductieprogramma (VRP) op te stellen. Op grond hiervan kunt u, als bevoegd gezag, met het bedrijf nadere afspraken maken over de invulling van het minimaliseren van deze emissies van ZZS en daarmee ook het tegengaan van cumulatieve effecten. De conclusies van het RIVM-onderzoek Chemelot kunnen daarnaast voor u, als het bevoegd gezag, aanleiding zijn om extra aandacht te hebben voor deze drie stoffen in het VRP, en daarmee het beperken van deze emissies naar de leefomgeving.

Gezondheidsonderzoek

Op 6 februari 2024 heeft de Gedeputeerde Staten van Limburg mij per brief gevraagd om een gezondheidsonderzoek rondom Chemelot uit te voeren. Op dit verzoek ben ik ingegaan, vanwege het grote belang dat ik hecht aan een gezonde leefomgeving voor de omwonenden van de industrie. Op dit moment wordt dit brede gezondheidsonderzoek door RIVM uitgevoerd in samenwerking met u en andere organisaties zoals het waterschap, de GGD en de omgevingsdienst. De

Bestuurskern
Directoraat Generaal Milieu
Internationaal
Programma Industrie,
Gezonde Leefomgeving en
Omwonenden

Uw kenmerk
DOC-00760598

Ons kenmerk
IENW/BSK-2025/79576

⁴ Onderzoeksraad voor de Veiligheid (2023) Industrie en Omwonenden.
<https://onderzoeksraad.nl/onderzoek/industrie-en-omwonenden/>

resultaten uit deze kennisnotitie kunnen worden betrokken bij dit brede gezondheidsonderzoek.

Beleidsprogramma's IenW

Verder doet IenW in de Actieagenda Industrie en Omwonenden en in het Impulsprogramma Chemische Stoffen onderzoek om het belang van de gezondheid van omwonenden in relatie tot industriële emissies te versterken, met behoud van een gelijk speelveld, duidelijkheid en haalbaarheid van wet- en regelgeving voor bedrijven.

Al dit onderzoek is noodzakelijk. Beleidsaanpassingen (zowel in Europees als nationaal beleid) zijn complex en het is belangrijk om hierin de effectiviteit en uitvoerbaarheid mee te nemen. De casus uit de kennisnotitie leidt mogelijk tot opties voor eventuele beleidsverbeteringen.

Verduurzaming en toekomstperspectief

Het is goed om te lezen dat u constateert dat het belangrijk is om samen de schouders te zetten onder de verduurzamingsambities van Chemelot, en het mogelijke versnellen daarvan. Ik onderschrijf dit volledig en zie het belang om samen te blijven werken, zowel met de provincie als met Chemelot. De maatwerkafspraken waarover op dit moment wordt gesproken zijn hiervan een goed voorbeeld. Op die manier werken we samen aan een schone, gezonde en toekomstbestendige regio.

Hoogachtend,

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT - OPENBAAR
VERVOER EN MILIEU,

C.A. Jansen

Bestuurskern

Directoraat Generaal Milieu
Internationaal
Programma Industrie,
Gezonde Leefomgeving en
Omwonenden

Uw kenmerk

DOC-00760598

Ons kenmerk

IENW/BSK-2025/79576